

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA**

Banja Luka, jun 2018. godine

ZAKON O IZMJENI ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Član 1.

U Zakonu o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13 i 100/17) član 7. mijenja se i glasi:

„(1) Privredna društva osnivaju se osnivačkim aktom, koji ima formu ugovora o osnivanju, ako ga osniva više osnivača ili odluke o osnivanju, ako ga osniva jedan osnivač.

(2) Lica koja u smislu ovog zakona osnivaju privredno društvo su osnivači društva. Svi osnivači privrednog društva potpisuju osnivački akt.

(3) Osnivački akt privrednog društva notarski se obrađuje, osim kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću koje uplaćuje propisani minimalni novčani dio osnovnog kapitala kod kojeg se vrši notarska ovjera potpisa osnivača i ima sadržinu utvrđenu ovim zakonom za tu pravnu formu privrednog društva.

(4) Izmjene i dopune osnivačkog akta ortačkog i komanditnog društva (društva lica) notarski se obrađuju, a društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskog društva (društva kapitala) notarski se potvrđuju, osim kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću iz stava 3. ovog člana, kod kojeg se vrši notarska ovjera potpisa osnivača ili ovlašćenog lica, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije uređeno.

(5) Izuzetno od st. 3. i 4. ovog člana, prilikom elektronske registracije osnivanja ili promjena osnivačkog akta jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću umjesto notarske ovjere potpisa osnivača ili ovlašćenog lica primjenjuje se metod autentikacije i elektronskog potpisivanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronski potpis i elektronski dokument.

(6) Pored osnivačkog akta, ortačko i komanditno društvo mogu imati i ugovor ortaka društva, društvo sa ograničenom odgovornošću može imati i ugovor članova ili statut društva, a akcionarsko društvo i statut.

(7) Osnivači i lica koja u skladu sa ovim zakonom nakon osnivanja pristupe ortačkom društvu su ortaci, komanditnom društvu – ortaci, odnosno komplementari i komanditori, društvu sa ograničenom odgovornošću – članovi društva, a akcionarskom društvu – akcionari.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika između ostalog, uređuje i obezbjeđuje, svojinske i obligacione odnose, zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog i tehnološkog razvoja, kao i politiku i mjere za usmjeravanje razvoja. Takođe, prema članu 70. Ustava Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.03-020-1565/18 od 30. maja 2018. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika između ostalog, uređuje i obezbjeđuje, svojinske i obligacione odnose, zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog i tehnološkog razvoja, kao i politiku i mjere za usmjeravanje razvoja. Takođe, prema članu 70. Ustava Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi nastavka reforme registracije privrednih subjekata.

Ovom izmjenom uvodi se pravni osnov za podnošenje prijave za registraciju osnivanja privrednog društva ili izmjene osnivačkog akta elektronskim putem. Registracija elektronskim putem ograničena je na jednočlana društva sa ograničenom odgovornošću i njome je promijenjen način potvrđivanja identiteta i volje osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje.

Obrađivaču su date sugestije, koje su se odnosile na izmjenu cijelog člana 7. Zakona. Izmjene i dopune ovog člana vršene su više puta, te se izmjenom cijelog člana omogućava njegova jednostavnija i lakša primjena. Sekretarijat konstatuje da je ovaj zakon usklađen sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj nacrt usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Nacrt zakona o izmjeni Zakona o privrednim društvima može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLADENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju broj: 17.03-020-1771/18 od 14. juna 2018. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Nacrta zakona o izmjeni Zakona o privrednim društvima, nije ustanovljeno da postoje izvori prava EU koji uređuju materiju dostavljenog nacrta, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji oznaka „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U skladu sa opredjeljenjem Vlade Republike Srpske da nastavi sa reformom registracije privrednih subjekata predlažu se izmjene Zakona o privrednim društvima, kao propisa kojim se uređuje osnivanje ove pravne forme.

Nastavak reforme registracije privrednih subjekata odnosi se na uspostavljanje mogućnosti za podnošenje prijave za registraciju osnivanja i poslovnih promjena elektronskim putem. Uspostavljanje ove novine uvodi se kroz izmjene i dopune Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske” br. 67/13 i 15/16), koji zajedno sa ovim zakonom čini dio seta zakona, čija rješenja je potrebno izmijeniti da bi se stvorio pravni osnov za sprovođenje postupka registracije privrednih društava elektronskim putem.

Realizacijom ovog dijela reforme, lica koja namjeravaju da posluju u Republici Srpskoj biće u prilici da elektronskim putem, uz minimalne novčane troškove, malu dokumentaciju i kratko vrijeme na jednostavan i lak način registruju poslovanje u formi privrednog društva i preduzetnika, kao dvije osnovne privredne forme u Republici Srpskoj, koje se osnivaju radi poslovanja u cilju sticanja dobiti.

U ovoj fazi reforme nisu obuhvaćene sve pravne forme privrednih društava, nego samo jednočlana društva sa ograničenom odgovornošću, koja uplaćuju propisani minimalni novčani dio osnovnog kapitala.

Potreba za intervencijom u Zakonu o privrednim društvima zasniva se na činjenici da se kod osnivanja i promjene osnivačkog akta jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću, obavlja notarska ovjera potpisa osnivača ili ovlašćenog lica ove pravne forme. Uspostavljanjem mogućnosti za elektronsku registraciju jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću prestaje potreba za angažovanjem notara na ovjeri potpisa osnivača ili ovlašćenog lica, kao radnje kojom se potvrđuje identitet i volja osnivača. Od stupanja na snagu izmjena Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj i ovog zakona, neće biti nužno da notari potvrđuju identitet i volju osnivača ili ovlašćenog lica jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću. Potreba za angažovanjem notara prestaje, jer se izmjenama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj uvodi posjedovanje metoda autentikacije, kao jednog od uslova za sprovođenje postupka elektronske registracije. Posjedovanje metoda autentikacije podrazumijeva da su stranci od nadležnog certifikacionog tijela, a u skladu sa Zakonom o elektronskom potpisu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/15) i Zakonom o elektronskom dokumentu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/15), izdati kvalifikovani elektronski certifikat sa pratećom smart karticom, kao fizičkim uređajem na koji je smješten pomenuti certifikat. Na osnovu navedenog certifikata i kartice, stranka elektronskim potpisom potvrđuje svoj identitet u postupku registracije privrednih društava, kao i ostalim postupcima koji se mogu voditi elektronskim pred nadležnim organima, institucijama i organizacijama u Republici Srpskoj.

Dakle, kako će se identitet osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću provjeravati kod odobravanja metoda autentikacije, nepotrebno je da se u postupku registracije ove pravne forme dodatno angažuje notar. Zadržavanje učešća notara u postupku elektronske registracije jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću predstavljalo bi nepotreban administrativni korak.

Slijedom iznesenog, osnovni razlog za donošenje ovog zakona je izmjena koncepta potvrđivanja identiteta i volje osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje kod elektronske registracije osnivanja ili promjena podataka jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. predlaže se izmjena člana 7. važećeg teksta Zakona. Suštinski, izmjena ove norme odnosi se samo na dopunu novog stava 5. u postojeći tekst. Međutim, kako su već dva puta vršene izmjene u članu 7. u st. 3. i 4. Zakona, predlaže se izmjena navedenog člana u potpunosti, radi bolje jasnoće i razumljivosti ove norme.

Novi stav 5. unosi se u važeći tekst člana 5, radi utvrđivanja izuzetka od pravila da notari učestvuju u postupku registracije osnivanja ili promjena podataka privrednih društava. Kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću, notari obavljaju ovjeru potpisa osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje ove pravne forme. Ove ovjere obavljaju se u cilju potvrde identiteta i volje osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje.

Međutim, kod elektronske registracije osnivanja ili promjena podataka jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću nije opravdano da notari vrše ovjeru potpisa osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje.

Cjelishodnost izostavljanja notara kod elektronske registracije jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću proističe iz uslova za sprovođenje registracije na elektronski način.

Naime, uslov za elektronsku registraciju jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću je da osnivač ili lice ovlašćeno za zastupanje ove pravne forme posjeduje metod autentikacije, koji se pribavlja od nadležnog certifikacionog tijela. U procesu pribavljanja metoda autentikacije, osnivač ili lice ovlašćeno za zastupanje jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću dokazuje svoj identitet i dobija pravo na korišćenje elektronskog potpisa, koji je u potpunosti izjednačen sa potpisom u materijalnom obliku.

Dakle, uvažavajući činjenicu da je u procesu pribavljanja metoda autentikacije provjeren identitet osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću, i uzimajući u obzir da navedeno lice može na osnovu metoda autentikacije svoj elektronski potpis koristiti u svim postupcima pred nadležnim organima, jasno je da je u postupku elektronske registracije jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću potrebno izostaviti notarsku ovjeru potpisa osnivača ili lica ovlašćenog za zastupanje.

Član 2. propisuje stupanje na snagu zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Nacrt zakona o izmjeni Zakona o privrednim društvima, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju, u Mišljenju broj: 17.04-020-1722/18 od 8. juna 2018. godine konstatuje sljedeće:

- Nacrt zakona o izmjeni Zakona o privrednim društvima nije planiran Programom rada Vlade Republike Srpske i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2018. godinu.
- Obrađivač je pravilno analizirao postojeće stanje i definisao problem, te je isti sastavni dio „Razloga za donošenje ili izmjenu i/ili dopunu zakona“.
- Obrađivač je pravilno definisao ciljeve koji se žele postići donošenjem zakona.
- Obrađivač je pravilno sproveo proces konsultacija.

Kod utvrđivanja opcija za rješenje problema, obrađivač je naveo da alternativna rješenja nisu razmatrana, jer je izmjena zakona dio seta izmjena više zakona usmjerenih na stvaranje pravnih pretpostavki za uvođenje mogućnosti elektronske registracije u postupak registracije poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obrađivač je naveo da donošenje ovog zakona neće uzrokovati dodatna finansijska opterećenja u poslovanju za privredne subjekte. Ovim zakonom mijenja se koncept potvrđivanja identiteta i volje osnivača ili lica ovlaštenog za zastupanje kod elektronske registracije osnivanja ili promjena podataka jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću. Osnov za izmjenu navedenog koncepta predstavlja činjenica da će se prije otpočinjanja postupka elektronske registracije identitet osnivača ili lica ovlaštenog za zastupanje kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću provjeravati kod odobravanja metoda autentifikacije. Zadržavanje učešća notara u postupku elektronske registracije jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću predstavljalo bi nepotreban administrativni korak. Dakle, ovaj zakon doprinosi da se smanje troškovi i vrijeme za podnošenje zahtjeva za registraciju jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću elektronskim putem, što doprinosi jednostavnosti i ekonomičnosti ovog postupka.

U vezi sa uticajem na javni budžet, obrađivač je naveo da projekat e-registracije a time i predloženo zakonsko rješenje podrazumijeva dogradnju postojećeg softvera i hardvera za registraciju privrednih društava i samostalnih preduzetnika. Sredstva za ovo su obezbijeđena iz donatorskih izvora i u direktnom smislu neće imati uticaja na javni budžet.

U vezi sa uticajem na zdravstveni i socijalni status građana, obrađivač je naveo da se indirektno očekuje poboljšanje konkurentnosti Republike Srpske u međunarodnim izvještajima koji to prate i time veće investicije i zapošljavanje.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Nacrt neće uticati na ovu oblast.

U vezi sa uticajem na održivi razvoj, obrađivač je naveo da će jednostavnije i ekonomičnije pokretanje poslovnih aktivnosti u formi privrednog društva dugoročno imati pozitivan uticaj na razvoj preduzetništva i ukupan ekonomski razvoj u Republici Srpskoj.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da je Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva obrađivač zakona, dok će operativno u postupku registracije jednočlanih društava sa ograničenom odgovornošću, zakon sprovođiti Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge i nadležni okružni privredni sudovi.

Nacrtom zakona o izmjeni Zakona o privrednim društvima nisu propisane formalnosti za građane i poslovni sektor u Republici Srpskoj.

Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju je utvrdilo da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu s metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa Smjernicama za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 123/08 i 73/12), Prednacrt zakona je objavljen na internet stranici Ministarstva industrije, energetike i rudarstva da bi se učinio dostupan široj javnosti radi davanja eventualnih primjedaba i komentara. Na Prednacrt zakona dostavljene su primjedbe, koje je obrađivač uvažio.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.

Ekonomska opravdanost ovog zakona sadržana je u činjenici da će njegovo usvajanje doprinijeti smanjenju troškova i vremena potrebnog za podnošenje prijave za registraciju privrednih društava, jer će se njegovim donošenjem postupak registracije moći inicirati i elektronskim putem. Na taj način, postupak registracije poslovanja u ovoj privrednoj formi postaje jednostavniji i ekonomičniji. Dakle, donošenje ovog zakona poboljšava poslovno okruženje, u dijelu koji se odnosi na registraciju poslovanja, što će za rezultat imati povećanje broja privrednih subjekata, a samim tim i ekonomske aktivnosti i konkurentnosti privrede Republike Srpske.

ZAKON O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA
(Tekst predložene izmjene ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Član 7.

(1) Privredna društva osnivaju se osnivačkim aktom, koji ima formu ugovora o osnivanju, ako ga osniva više osnivača ili odluke o osnivanju, ako ga osniva jedan osnivač.

(2) Lica koja u smislu ovog zakona osnivaju privredno društvo su osnivači društva. Svi osnivači privrednog društva potpisuju osnivački akt.

(3) Osnivački akt privrednog društva notarski se obrađuje, osim kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću koje uplaćuje propisani minimalni novčani dio osnovnog kapitala kod kojeg se vrši notarska ovjera potpisa osnivača i ima sadržinu utvrđenu ovim zakonom za tu pravnu formu privrednog društva.

(4) Izmjene i dopune osnivačkog akta ortačkog i komanditnog društva (društva lica) notarski se obrađuju, a društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarskog društva (društva kapitala) notarski se potvrđuju, osim kod jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću iz stava 3. ovog člana, kod kojeg se vrši notarska ovjera potpisa osnivača ili ovlašćenog lica, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije uređeno.

(5) Izuzetno od st. 3. i 4. ovog člana, prilikom elektronske registracije osnivanja ili promjena osnivačkog akta jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću umjesto notarske ovjere potpisa osnivača ili ovlašćenog lica primjenjuje se metod autentikacije i elektronskog potpisivanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronski potpis i elektronski dokument.

(6) Pored osnivačkog akta, ortačko i komanditno društvo mogu imati i ugovor ortaka društva, društvo sa ograničenom odgovornošću može imati i ugovor članova ili statut društva, a akcionarsko društvo i statut.

(7) Osnivači i lica koja u skladu sa ovim zakonom nakon osnivanja pristupe ortačkom društvu su ortaci, komanditnom društvu – ortaci, odnosno komplementari i komanditori, društvu sa ograničenom odgovornošću – članovi društva, a akcionarskom društvu – akcionari.